

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

- etapa pe municipiu - 23 februarie 2013

Clasa a X-a

Toate subiectele sunt obligatorii.**Nu se permit mottourile.****Timpul de lucru: 3 ore.****Se acordă 10 puncte din oficiu.****Citeș te cu atenț ie textele de mai jos.**

A. Caporalul Ana era cel mai în vârstă dintre ei, contingentul 38 și uneori sergenții îl lăsaus pe el să explice tunarilor anumite secrete ale antiaerienei. Nimeni nu înțelegea de ce e doar caporal, când putea să fie subofițer, atât de bine știa cum e făcut și cum funcționează un tun. [...] Țineau foarte tare la el, așa cum sunt în stare țaranii să țină unii la alții în armată, pe care de altfel o consideră a lor, ofițerii fiindu-le impuși nu se știe de cine și de ce. O singură dată, dintr-o simplă întrebare a cuiva („sunteți însurat dom' caporal?") le povestise și el ceva care pe unii îi nedumerise (nu credeau faptul adevărat, dar nici mincinos nu-l puteau crede pe acest om atât de serios), iar altora le strecurase în inimă îndoiala dacă și la el în sat caporalul lor era tot atât de luat în seamă și respectat cum era în armată. Că se însurase la nouăsprezece ani cu o muiere și nu era fată și nu pentru că fusese lacom după pământul ei (avea oarecare pământ) dar că îi plăcuse de ea și nici frații și nici părinții nu-i spuseseră nimic... Auzise doar vorbele acestea din partea lor: dacă îți place ție așa, ce să mai discutăm, mai ales că n-o să-ți moară copiii de foame, dacă o să-i ai... De ce să nu-i aibă? Trăise cu ea aproape un an și cum era cam șubredă într-o zi se îmbolnăvi și căzu la pat. Înainte de a muri, ea îi spuse: „Ioane, eu nu vreau să mă pedepsesc pe lumea cealaltă, vreau să mi se ridice și mie sufletul spre cer și să treacă prin vămile văzduhului spre rai. Dar ceva mă leagă de tinda casei, care e îngropat înăuntru. Cât vezi că m-am dus, pune mâna pe sapă, scoate de-acolo ce-o să găsești și aruncă departe.” El așa a făcut după ce a murit, a luat sapa, a săpat și a dat de-o oală în care era aiazmă amestecată cu păr și cu smoală. Putea. A aruncat-o în grădină de s-a spart de-un salcâm. S-a întors pe urmă în casă, unde slujea popa. Când s-a uitat la muiere întinsă cum era, și cu fața în sus, a văzut că avea nasul mâncat și era atât de urâtă că nu se mai putea uita la ea. A început să strige, ce i-ai făcut, părinte, muierii mele? Și striga și la ceilalți cuprins de o mare furie, să-i spună cine i-a schilodit și urâtit nevasta la care el ținuse așa de tare și era așa de frumoasă. Și atunci s-a apropiat de el cineva și i-a spus: „Ioane, maică, nu i-a făcut nimeni nimic, așa a fost ea întotdeauna, urâtă și cu nasul mâncat de porci de când era mică. Dar tu n-ai văzut-o și abia acum când a murit și te-a dezlegat de farmece îți dai și tu seama cum e. Întreabă pe toată lumea și ai să vezi.” Degeaba! S-a certat cu ei până spre seară și chiar și după înmormântare spunea că nu e adevărat, cineva i-a tăiat nasul... Pe urmă și-a dat seama că așa era, cum spunea lumea. Dar că multă vreme nu-și crezuse ochilor. „Și pe urmă v-ați însurat iar, dom' caporal?” îl întrebase același. „Da, mă, m-am însurat cu o fată care ținea de mult la mine. Ce-a mai plâns atunci când m-a văzut pe cine iau, săraca... Dar acum am uitat și eu și ea...” „Și-aveți și copii, dom' caporal?”

Sigur că avea, doi, și trăiau greu, cu mama lor singură, cu bărbatul militar de-atâția ani de zile.

(Marin Preda, *Albastra zare a morții*)

B. Gunther, în fotoliul lui, lângă cămin se juca mângăind cu creionul o foaie de bloc.

– Cred că te-am supărat, îi zise Nora. Te rog să mă ierți. Sunt întrebări stupide, care fac rău și nici măcar nu știm de ce.

Băiatul era calm. Desena, fără prea mare atenție, un profil de femeie, pe care îl lăsa mereu neterminat și îl începea din nou pe alt colț al hârtiei. Zâmbetul lui era lipsit acum și de tristețe, și de ironie.

– Trebuie să-ți spun ceva, zise el, dar promite-mi că n-ai să te sperii.

– Nu promit, dar am să încerc, glumi Nora.

– Alaltăseară, când ai venit, știi de ce ți-am deschis? Știi de ce te-am lăsat să intri?

Vocea îi era joasă, aproape șoptită. Întrebarea era pusă intens.

– Am crezut că ești mama. Înțelegi? Mama.

Arătă cu mâna spre portretul de pe etajeră, fără să întoarcă însă capul într-acolo. Nora veni și mai aproape de el. Ar fi vrut să-l mângâie.

– Știam bine că n-ai să te sperii. Crezi în fantome? Eu cred. Vezi, de când a murit mama, mereu o aștept. Mi se pare că va veni. Mă duc uneori la ferestre, deschid uneori ușa... Mă întreb de ce nu vine...

– Poate că este aici... spuse Nora simplu, fără să coboare glasul.

Înțelegea că despre acele lucruri trebuie să vorbească fără mister, cu familiaritate.

– Da... zise Gunther. Într-un anumit fel, este aici. Aici unde suntem noi: Hagen*, Faffner**, eu... Pe noi trei ne-a iubit... E aici, dar n-o văd. Aș vrea s-o văd, mi se pare că s-ar putea s-o văd... Ți-am spus că eu cred în fantome. Mă gândesc la rochiile ei lungi, mă gândesc la părul ei blond, pe care-l pieptăna puțin demodat, deși era așa de tânără.

Nora se duse spre etajeră și luă de acolo portretul. Îl privi de aproape cu multă atenție. Buzele erau slab desenate, fruntea înaltă, tristă ca a băiatului, părul ușor fluturător pe tâmpile.

În colțul de jos al portretului era scris cu creionul: Mittwoch***, den 5 Mai 1932. Gunther.

– Era o zi cu mult soare, spuse Gunther. Țiu foarte bine minte. Purta o rochie albă, prima ei rochie albă din vara aceea. Făcusem în glumă mai multe schițe fără importanță. Voiam să le arunc. Ea le-a oprit pe toate, și pe asta mi-a cerut s-o iscălesc. Îi plăcea să mă vadă desenând. Credea... credea că am talent. Credea că am să fiu pictor.

– Și nu mai vrei să fii?

– Nu pot.

– Totuși, dacă a ținut ea... Poate că ar trebui, în amintirea ei...

Gunther se ridică din fotoliu cu o nouă izbucnire greu reținută.

Nora lovise încă o dată coarde oprite, porți închise.

(Mihail Sebastian, *Accidentul*)

* Hagen, nume din mitologia germanică, dat omului de încredere care se ocupă de Gunther, după moartea mamei lui;

** Faffner, câinele familiei;

*** Mittwoch (în germ.), Miercuri

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, în 8-12 rânduri, modul în care se realizează tema comună în cele două texte.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Scrive un eseu, de 2-3 pagini, în care să prezinți componentele structurale și expresive ale celor două fragmente citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea comparativă a realizării expresive în fragmentele citate;
- evidențierea a două componente structurale ale fiecărui fragment citat, ilustrate cu exemple din text;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care componentele structurale și expresive ale celor două fragmente contribuie la conturarea temei.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrive un eseu, de 2-3 pagini, despre *ipostazele iubirii*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (26 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **26 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 4 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 6 puncte; *utilizarea limbii literare* – 4 puncte; *ortografia* – 3 puncte; *punctuația* – 3 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 2 puncte, *încadrarea în limita maximă de pagini indicată* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ**- etapa pe municipiu - 23 februarie 2013****Clasa a X-a****BAREM DE CORECTARE****Subiectul I (12 puncte)**

Prezentarea modului în care se realizează tema comună în cele două texte (*explicaț ie nuanț ată, argumentată, susț inută cu exemple, a modului în care se realizează tema în cele două texte: 12 p.; explicaț ie ezitantă, susț inută cu exemple insuficiente, a modului în care se realizează tema în cele două texte: 6 p.; explicaț ie ezitantă, nesusț inută cu exemple, a modului în care se realizează tema în cele două texte 3 p.; simpla enunț are a unei modalităț i prin care se realizează tema în cele două texte 1 p.*)

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Prezentarea comparativă a realizării expresive în fragmentele citate (*prezentarea detaliată și nuanțată, prin abordare comparativă, a realizării expresive din fiecare fragment citat: 12 p.; prezentarea ezitantă, realizată prin abordare comparativă, a realizării expresive din fiecare fragment citat: 8 p.; prezentarea realizării expresive din fiecare fragment citat, fără abordare comparativă: 6 p.; prezentarea realizării expresive dintr-un singur fragment: 4 p.; încercarea de prezentare, tendința de a povesti: 1 p.*)

12 puncte

Evidențierea a două componente structurale ale fiecărui fragment citat, ilustrate cu exemple din texte (*evidențierea nuanț ată a unei componente structurale a fiecărui text, ilustrată cu exemple din text: 6 p.; evidențierea parț ială a unei componente structurale a fiecărui text, ilustrată cu exemple din text: 4 p.; prezentarea unei componente structurale, fără exemple: 2 p.; menț ionarea componentei structurale: 1 p.*)

6 p. + 6 p.**12****puncte**

Exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care componentele structurale și expresive ale celor două fragmente contribuie la conturarea temei: exprimarea unei opinii: 4 p.; susținerea argumentată a opiniei (*susținerea argumentată prin exemplificări, explicații, comparații etc.: 8 p.; susținerea fără exemplificări, explicații, comparații etc.: 4 p.; încercarea de argumentare, improvizații: 1 p.*)

12 puncte**Subiectul al III-lea (36 de puncte)**

Formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor/a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare: 6 p.; încercare de formulare a tezei/a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare: 3 p.; încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă: 1 p.*)

6 puncte

Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau internațională, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.) (*formularea corectă/ nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și la experiența culturală; demers logic/ corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p. + 6 p.): 24 p.; formularea parțial corectă/ adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și la experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă: câte 3 p. pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.; încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin referire la textele suport și la experiența culturală: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p.*)

24 de puncte

Concluzia/sinteza: concluzie logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 6 p.; încercare de formulare a concluziei: 1 p.)

6 puncte

Redactare – 26 de puncte (Punctele pentru redactare se acordă numai dacă lucrarea – toate cele 3 subiecte – se încadrează în limita minimă de spațiu precizată.)

Organizarea ideilor în scris. (*Text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere/ipoteză, cuprins/argumentație, încheiere/concluzie; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor: 4 p.; părțile componente ale textului pot fi recunoscute, dar nu există echilibru între ele; ideile sunt, în general, evidențiate prin paragrafe: 2p.; plan vag de structurare a textului; trecerea de la o idee la alta nu este evidențiată prin paragrafe: 1p.*)

4 puncte

Utilizarea limbii literare. (*Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 4p.; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 2 p.; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: 1 p.*)

4 puncte

Abilități de analiză, de interpretare și de argumentare. (*Relația adecvată idee-argument; argumente convingătoare, personale; abilități de a formula judecăți de valoare, abilități de interpretare: 6 p.; încercarea de a susține ideile prin argumente; elemente de interpretare, dar rezultat neconvingător, inserarea unor citate critice etc. nerelevante, necomentate: 4 p.; afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate: 1 p.*)

6 puncte

Notă! Inserarea de citate critice etc., necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Ortografia. (*0-1 erori: 3 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.*)

3 puncte

Punctuația. (*0-1 erori: 3 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.*)

3 puncte

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (1 p. + 1 p.)

2 puncte

Încadrarea fiecărui eseu în limita maximă de spațiu indicată: (2 p. + 2 p.)

4 puncte

NOTĂ ! Nu se acordă fracțiuni de punct.

Total: 120 de puncte.